

TALLINNA TÄISKASVANUTE GÜMNAASIUMI RISKIANALÜÜS

30.08.2021 nr. 1-2/4

Koostaja: Egert Klaas-majandusjuht

1. SISSEJUHATUS

Käesoleva riskianalüüsi eesmärgiks on selgitada välja **Tallinna Täiskasvanute Gümnaasiumis** esineda võivad terviseohtlikud ohuolukorrad ja neid põhjustavad faktorid ning hinnata ohuolukorra tagajärgi ja toimumise tõenäosust. Riskianalüüsi põhjal koostatakse tegevuskava riskide vähendamiseks töökeskkonnas.

Hinnatakse ja analüüsitakse töökeskkonna ohutuse vastavust seadusandlusele ja ettevõtte tegevuse ning töökeskkonna spetsiifikast tulenevaid ohtusid.

Tallinna Täiskasvanute Gümnaasiumis õpib c. 900 õpilast. Kuna õppetöö on hajutatud, viibib korraga koolihoones ca 250 õpilast. Kooli töötajaid on TTG-s 57, neist õpetajaid 43. Koolil toimub õppetöö ka Tallinna Vanglas. Koolil puuduvad õppekavast tööõpetuse ja kehalise kasvatus tunnid, mis tunduvalt vähendavad õpilaste terviseriski. 2020 a-st täidab TTG-s töökeskkonnaspetsialisti kohuseid majandusjuhataja Egert Klaas ning töökeskkonna volinikuks on valitud kooli psühholoog Terje Alandi. Töökeskkonnanõukogu moodustamine ei ole kehtiva seadusandluse kohaselt vajalik.

Esmaabi andmise eest on vastutav Tervisenõukogu juhataja U.Niitsoo.

Esmaabikoolituse on läbinud Tallinna Täiskasvanute Gümnaasiumis 35 inimest.

Toimub pidev töötajate tervisekontroll. Öövalvurid on läbinud tervisekontrolli töötervishoiu arsti juures 2020 aastal.

a) tuleohutus – tegutsemine vastavalt TTG-s ja Harjumaa Päästeteenistuses kinnitatud tuleohutusjuhendi järgi.

b) hädaolukord (äkkrünnak, koolitulistamine) – tegutsemine vastavalt TTG-s kinnitatud hädaolukorra lahendamise plaanile.

2. MÕISTED JA TERMINID

Riskianalüüs on protsess, mis hõlmab piirväärtuste ja piinormide määramist, ohtude väljaselgitamist ja riski suuruse hindamist. Riski suurust hinnatakse tagajärje raskuse ja kahju tekkimise tõenäosuse suhtes. Riskianalüüsil tuleb hinnata nii iga üksiku riski suurust kui ka summaarse riski (erinevate riskide) suurust.

Tagajärg hädaolukorra põhjustanud sündmuse või sündmuste ahela poolt tekitatud kahju inimeste elule ja tervisele, varale ning keskkonnale.

Oht on võimalike vigastuste ja muude tervisekahjustuste põhjustaja. Ohu all mõistetakse kõike, mis võib tekitada kahju.

Risk on võimalike vigastuste ja muude tervisekahjustuste tekkimise raskusaste ja tõenäosus ohtlikus olukorras. See võib tähendada suuremat või väiksemat võimalust, et keegi saab ohu tõttu kannatada.

Sisekontroll on süstemaatiline tegevus, mis on kavandatud tagamaks ettevõtte igakülgse tegevuse planeerimist, organiseerimist, korraldamist ja ülevaatamist vastavalt töökeskkonda reguleerivatele õigusaktidele.

Tegevuskava on töökeskkonnavalaste tegevuste dokumenteerimine, kus on välja toodud avastatud puudus, puuduse likvideerimise tähtaeg ja puuduse likvideerimise eest vastutaja.

Füüsikalised ohutegurid:

- 1) müra, vibratsioon, ioniseeriv kiirgus, mitteioniseeriv kiirgus (ultraviolettkiirgus, laserkiirgus, infrapunane kiirgus) ja elektromagnetväli;
- 2) õhu liikumise kiirus, õhutemperatuur ja -niiskus, kõrge või madal õhurõhk;
- 3) masinate ja seadmete liikuvad või teravad osad, valgustuse puudused, kukkumis- ja elektrilöögioht ning muud samalaadsed tegurid.

Töökoha sisekliima: õhutemperatuur ja -niiskus ning õhu liikumise kiirus, värske õhk. Sobiva sisekliima määramisel arvestatakse töötajate arvu ruumis, töötajate vaimset ja füüsilist koormust, tööruumi suurust, kasutatavate töövahendite spetsiifikat.

Keemilised ohutegurid: asutuses käideldavad

Kemikaalseaduse § 5 lõikes 1 määratletud ohtlikud kemikaalid ja neid sisaldavad materjalid.

Bioloogilised ohutegurid: mikroorganismid (bakterid, viirused, seened jm), sealhulgas geneetiliselt muundatud mikroorganismid, rakukultuurid ja inimese endoparasiidid ning muud bioloogiliselt aktiivsed ained, mis võivad põhjustada nakkushaigust, allergiat või mürgistust.

Füsioloogilised ohutegurid: füüsilise töö raskus, sama tüüpi liigutuste kordumine ning üleväsimust põhjustavad sundasendid ja -liigutused töös ning muud samalaadsed tegurid, mis võivad aja jooksul viia tervisekahjustuseni.

Psühholoogilised ohutegurid: monotoonne või töötaja võimetele mittevastav töö, halb töökorraldus ja pikaajaline töötamine üksinda ning muud samalaadsed tegurid, mis võivad aja jooksul põhjustada muutusi töötaja psüühilises seisundis.

3. RISKIANALÜÜSI METOODIKA

Riskitasemed on määratud Briti Standardi BS 8800 alusel/

British Standard 8800, 1996, Guide to Occupational Health and Safety Management Systems, London: British Standard Institute

Riskitase = Tagajärg x Tõenäosus

Riskianalüüs on koostatud ettevõttes olevate ametikohtade põhisel.

RISKITASEMED

Tagajärg	Tõenäosus	Väga ebatõenäoline	Võimalik	Tõenäoline
Kerge		Väga vähene risk I	Vastuvõetav risk II	Ohustav risk III
Ohtlik		Vastuvõetav risk II	Ohustav risk III	Kahjustav risk IV
Väga tõsine		Ohustav risk III	Kahjustav risk IV	Väga suur risk V

1) Sündmuse tagajärje hindamine:

Kerge – Tööd saab jätkata kohe peale vajaliku esmaabi andmist. Nt. Kriimustus, kerge haav või muhk.

Ohtlik – Tervisekahjustusest paranemine võtab aega, kuid täielik paranemine on võimalik. Pikemaajalisel töötamisel võimalik püsiv tervisekahjustus. nt.sügav haav, luumurd, kuulmislangu

Väga tõsine – tervisekahjustusest paranemine täiel määral väga raske. Võimalik puue või invaliidsus. Surm. Nt. Jäseme amputatsioon, veremürgitus, kuulmise kaotus.

2) Sündmuse toimumise tõenäosuse hindamine

Väga ebatõenäoline – sündmus võib toimuda ainult erandlike asjaolude korral.

Võimalik - sündmus võib toimuda eksimuse või mitte tavapäraste asjaolude korral.

Tõenäoline – sündmuse toimumist ei saa või on väga raske vältida.

3) Riskitasemete selgitused:

I Väga vähene risk – tervisekahjustust ei teki, abinõusid ei vajata

II Vastuvõetav risk – erilisi abinõusi ei vaja, kuid riski tuleb hoida kontrolli all. Võimalusel otsida paremaid lahendusi.

III Ohustav risk – tuleb tarvidusele võtta meetmeid riski vähendamiseks. Tervisekahjustus võib tekkida pikemaajaliselt töötamisel või ohutusnõuete eiramisel.

IV Kahjustav risk – Riski vähendamine on koheselt vajalik töökorralduslike meetmete või isikukaitsevahenditega.

V Väga suur risk – Ohtlik töö tuleb koheselt peatada. Töid ei tohi alustada ega jätkata enne, kui riski on vähendatud. Kui riski vähendamiseks vajalikke abinõusid ei saa rakendada vahendite puudumise tõttu, on töö ohualas keelatud.

JUHUL KUI KOOLIS TULEB ETTE RASKUSTE KÄSITSI TEISALDAMIST

JUHEND TERVISOHUTUSRIISKI HINDAMISEKS RASKUSTE KÄSITSI TEISALDAMISEL

(6) Teisaldustöö kestuse hinnang

Regulaarselt korduv raskuste teisaldamine	Raskuste hoidmise või kandmise summaarne aeg	Aja hinnang (palli)
< 10 korra vahetuses	< 30 min	1
10–40 korda vahetuses	30 min – 1 tund	2
40–200 korda vahetuses	1 tund – 3 tundi	4
200–500 korda vahetuses	3 tundi – 5 tundi	6
≥ 500 korda vahetuses	≥ 5 tundi	8

2. Teisaldatava raskuse massi hinnang

Teisaldatava raskuse mass (mehed)	Teisaldatava raskuse mass (naised)	Massi hinnang (palli)
< 10 kg	< 5 kg	1
10–20 kg	5–10 kg	2
20–30 kg	10–15 kg	4
30–40 kg	15–25 kg	7

≥ 40 kg	≥ 25 kg	10
---------	---------	----

(6) Kehaasendi hinnang

Selgitav joonis	Kehaasend	Asendi hinnang (palli)
	– püstasend, ülakeha ei ole pööratud ega kallutatud – raskus toetub vastu keha – seistakse või tehakse mõned sammud	1
	– ülakeha kallutatud ette kuni 30° või pööratud – raskus toetub vastu keha – istumine, seismine või pikem kõndimine	2
	– ülakeha kallutatud ette üle 30° või kummargil asend – raskust ei saa keha vastu toetada või seda tõstetakse õlgadest kõrgemale – istumine või	4

	seismine	
	<ul style="list-style-type: none"> – pööratud ülakeha kallutatud kaugele ette – raskust ei saa keha vastu toetada – seismine ebakindlal alusel, põlvitamine või kükitamine 	8

(6) Töökeskkonna tingimuste hinnang

Töökeskkonna ergonoomilised tingimused	Tingimuste hinnang (palli)
<ul style="list-style-type: none"> – tööks on piisavalt ruumi – põrand on tasane ja mittelibe – hea valgustatus 	0
<ul style="list-style-type: none"> – tööks vähe ruumi: tööpinda alla 1,5 m², madal lagi vms – kehaasend ebastabiilne: põrand libe, ebatasane või kaldus 	1

(6) Arvutus

Tabelitesse kantakse vastavad hinnagud pallides ja tehakse arvutus.

Riskihinne	Riskitase	Terviseriski kirjeldus ja vajalik tegevus
< 10	1	koormus vähene, terviserisk tühine
10–25	2	<ul style="list-style-type: none"> – koormus mõõdukas – teatud töötajate kategoorial² võib tekkida ülekoormus, mistõttu nende töökorraldust on vaja muuta ja töökoht ergonoomiliselt ümber kujundada
25–50	3	<ul style="list-style-type: none"> – koormus suur – võimalik füüsilise ülekoormuse tekkimine ka füüsiliselt tugeval töötajal – vajalik töökorralduse muutmine ja töökoha ergonoomiline ümberkujundamine³

$$\begin{array}{c}
 \boxed{\text{(massi hinnang)}} \\
 + \\
 \boxed{\text{(asendi hinnang)}} \\
 + \\
 \boxed{\text{(tingimuste hinnang)}} \\
 = \\
 \boxed{\text{(summa)}}
 \end{array}
 \cdot
 \boxed{\text{(aja hinnang)}}
 =
 \boxed{\text{(riskihinne)}}$$

4. FÜÜSIKALISED OHUTEGURID:

Ohutegur	Ohuteguri iseloomustus	Riskitase	Esinemiskoht, ohustatud isikud	Mõju tervisele	Riski vähendamiseks kavandatud tegevused
Müra (sh taustmüra)	* Müra vahetundide ajal, õpilaste jutustamine tunni ajal.	II	Klassid, koridorid Ohustatud isikud on põhiliselt õpetajad	* Väsitab ja koormab närvisüsteemi (une-, toitumishäired, stress, halb enesetunne), psühholoogilise ülekoormuse teke ja eksimuste sagenemine * Pika ekspositsiooni korral suure müraga ruumis viibimine võib põhjustada vererõhu tõusu ja veresoonte ahenemist. Veresoonte kokku tõmbudes väheneb vere juurdevool elunditesse, halveneb kuulmisnärv vere- ja hapnikugarustus ning tema talitlus häirub.	* Ohjata lauslärm * Võimalusel puhkepausid õues. * Vaikus puhkeruumides ja õpetajate kogunemiskohtades.
Valgustus	* Ebasobiv valgustite paiknemine * Vähene loomulik valgus * Ebapiisav ruumide üldvalgustus * Ebapiisav kohtvalgustus * Värelev valgus	II	Koridorid, II ja IV korruse klassid Ohustatud isikud-õpetajad ja õpilased	* Halb valgustus vähendab tööviljakust, soodustab silmade väsimist ning silma-, närvi-, südame-veresoonte jt haiguste teket ja arengut, põhjustab peavalu, võimalik nägemiskahjustus jm.	* Vajadusel asendada ruumide valgustus võimsamate valgustitega. * Kui loomulik valgus on päikese tõttu ere, valgust peegeldavad rulood akendele. * Jälgida, et ei oleks luminofoorlampide peegeldust ja räigust. * Vajadusel kohtvalgustuse lisamine.

Sisekliima	<p>Õhutemperatuuri vastavus normidele (20- 24°)</p> <p>* Õhu liikumise kiirus/tõmbetuul</p> <p>*Liiga suur või väike õhuniiskus. Optimaalne õhuniiskus (30- 70%)</p>	II	<p>Klassid, koridorid</p> <p>Ohustatud isikud-õpetajad, õpilased</p>	<p>* Õhutemperatuurist tulenevad tervisehäired (sh külmetumisoht)</p> <p>* Külmetumise oht.</p> <p>* Selja ja kaelavalude teke.</p> <p>* Limaskestade kuivuse teke.</p>	<p>* Jälgida õhutemperatuuri.</p> <p>* Mitte hoida avatuna uksi ja aknaid ruumi eri pooltes, et vältida tuuletõmbuse teket.</p> <p>* Ruumide tuulutamine, toataimede paigutamine ruumidesse.</p>
Ventilatsioon	<p>* Ebapiisav õhuvahetus/värske õhk. ventilatsiooni mittehoidamisel tolmuosakeste lendumine tööruumidesse</p>	II	<p>Klassid, koridorid</p> <p>Ohustatud isikud-õpetajad, õpilased</p>	<p>* Väsimus, keskendumisraskused</p>	<p>* Võimalusel tuulutada tööruumi.</p>
Elekter	<p>Elektriseadmete kahjustused.</p>	III	<p>Võivad esineda igal pool, kus on elektripaigaldised.</p> <p>Ohustatud-kõik koolitöötajad</p>	<p>Elektrilöök, põletushaavad</p>	<p>* Regulaarselt kontrollida elektriseadmete korrashoidu.</p> <p>* Probleemist juhtkonna teavitamine</p> <p>*Kooli elektripaigaldise rekonstrueerimine täies ulatuses, uued magistraalkaablid, karbikud, vahekilbid ja peakilp.</p>
	<p>Tulekustutite puudumine või mittekorrasolek</p>				<p>* Paigaldada tulekustutid vastavalt normidele, kontrollida nende kasutustähtaega.</p>
Tuleoht		III	<p>Kogu koolihoone</p> <p>Ohustatud isikud-kõik koolitöötajad ja õpilased</p>	<p>Põletused, kehavigastused, nahakahjustused, trauma</p>	<p>* Lahtise tule kasutamine on keelatud.</p> <p>* Tuleohtlike materjalide kasutamine on keelatud.</p> <p>* Tegevusplaan kriisiolukorras tegutsemiseks</p>

Komistamine ja kukkumine		II	Kogu koolihoone Ohustatud isikud-kõik koolitöötajad ja õpilased	Trauma, kehavigastused	* Ohtlikud kohad märgistada.
Libisemine		II	Trepid Ohustatud isikud-kõik koolitöötajad ja õpilased	Trauma	* Ohtlikud kohad märgistada.
Relvaähvardus, rünnakud		III	Kogu koolihoone Ohustatud isikud-kõik koolitöötajad ja õpilased	* Psüühiline trauma, kehavigastused	* Tegevusplaan kriisiolukorras tegutsemiseks.
Varingu või kukkuva eseme alla jäämine	Laevalgustid on korralikult kinnitatud lakke. Kõrged riiulid, raamatuvirnad	II	Kogu koolihoone, kõrged riiulid raamatukogus. Ohustatud isikud-kogu personal ja õpilased	* Lõmastus, põrutus, luumurd jm kehavigastused	* Regulaarne tehniline kontroll. * Tegevuse läbimõtlemine, vajadusel märgistus.
Ohtlikud pinnad sh sisselõike oht (teravad servad, nurgad, teravikud, karedad pinnad, väljaulatuvad osad)		II	Kõik koolitöötajad ja õpilased	* Verejooks, haavad. * Muud erinevad kehavigastused	* Kui vältida ei ole võimalik, siis märgistada, teavitada töötajaid.

5. FÜSIOLOOGILISED OHUTEGURID:

Ohutegur	Ohuteguri iseloomustus	Riskitase	Esinemiskoht, ohustatud isikud	Mõju tervisele	Riski vähendamiseks kavandatud tegevused
Ebapiisav liikumisruum	* Oleneb tööülesannetest ja tingimustest.	II	Kõik koolitöötajad	* Erinevad kehavigastused.	* Veenduda, et tööülesannete täitmiseks on piisavalt ruumi, et ohutult neid täita . * Ruumikitsikuse korral olla liikudes väga ettevaatlik.
Raskuste käsitsi teisaldamine	* Raamatute teisaldamine ja toolide, laudade tõstmine	II	Klassid, raamatukogu. Ohustatud isikud-õpetajad, raamatukogu juhataja	* Luu- ja lihaskonna ülekoormus	* Järgida eeskirju, kasutada abivahendeid.
Rääkimine	* Õpetaja räägib järjest 45 minutit ning vajalik on rääkida kõva häälega.	II	Kõik õpetajad	* Häälepaelad väsivad suure koormuse tõttu ja võib tekkida häälepaelte põletik ja hääle kaotus.	* Vajadusel kasutada joogivett. * Nõrga hääle olemasolul ja suure auditooriumi puhul võim alusel kasutada mikrofoni. * Vahetunnis anda häälele puhkust.
Sundliigutused ja -asendid	*Mitu tundi järjest tahvlile kirjutamine	II	Kõik (tahvlile kirjutavad) õpetajad	* Ülekoormuse ja kahjustuse teke kehaosas, millele langeb suur töökoormus. * Väsivad selja –õla-kaelapiirkond, küünarvars ja ranne. * Jalgade luu-, lihas- ja veresoonekonna vaevused.	Pidada kinni ettenähtud puhkepausidest ja teha võimlemisharjutusi kehale ja kätele. * Pidada puhkepause 10% tööajast ja võimalusel tõsta jalad üles või lamada. * Teha puhkepause ja venitusharjutusi * Kehakultuuriga tegelemine.

Töö arvutiga	<ul style="list-style-type: none"> * Kujutise teravus kuvaril ei ole piisav ja püsiv (väreleb, vilgub). * Raske muuta märkide ja tausta heledust ja kontrasti. * Kuvari asendit ei saa vastavalt kasutaja soovile muuta (pöörata, kallutada jne) ja soovitud asendisse kinnitada. * Silmade ja ekraani vahekaugus (optimaalne vahe 50–80 cm) * Peegeldused ekraanipildil. * Klaviatuuri märgid ei ole selgelt loetavad. * Keha ja käte ebamugav asend, hiire ja klaviatuuri ees ei ole randmete toetamiseks piisavalt ruumi. * Klaviatuur ja hiir ei asu ühel tasandil 	II	Sekretär, õpetajad	<ul style="list-style-type: none"> * Silmade pinged, võib tekkida silmade punetus, kuivus, väsimus, peavalu. * Võimalik nägemiskahjustus 	<ul style="list-style-type: none"> * Arvutitöökohta ülevaatus ja puuduste kõrvaldamine. * Töötajate suunamine tervishoiuarsti ja silmaarsti vastuvõtule. * Puhkepausid iga tunni järel 10 min, harjutused silmadele. * Kuvari ja klaviatuuri asetsemine ühel joonel ja õige tööasend, võimalusel kasutada suuremõotmelist kuvarit. * Lisaseadmed: randmetoed, randmetoed, jalatoed, dokumendihoidjad.
Töökoht	<ul style="list-style-type: none"> * Kõige sagedamini kasutatavad töövahendid ja muud esemed ei ole kättesaadavad pead ja keha pöörata. * Laua kõrgus ei võimalda jalgu (ja reisi) liigutada. * Tool ei ole püsiv, ei võimalda vaba liikumist ja mugavat kehaasendit. * Tooli kõrgust, seljatuge ja käetugesid ei saa reguleerida. 	IV	Klassid, kabinetid Ohustatud isikud-õpetajad ja kooli juhtiv personal	<ul style="list-style-type: none"> * Valest tööasendist võivad tekkida lihaste ülepinged ja liigesevaevused, väärarengud ja deformatsioonid. 	<ul style="list-style-type: none"> * Õige tööasend. * Sobivad töövahendid ja mööbel. * Töötool ja laud reguleerida vastavalt töötaja kasvule, vajadusel kasutada jalatuge. * Reguleeritav laud/tool * Sirutus- ja venitusarjutused puhkepauside ajal. * Spordiga tegelemine, liikumise ja võimlemise harrastamine.

6. KEEMILISED OHUTEGURID:

Ohutegur	Ohuteguri iseloomustus	Riskitase	Esinemiskoht, ohustatud isikud	Mõju tervisele	Riski vähendamiseks kavandatud tegevused
Tolm	* Olmetolm, paberitolm	II	Kõikides kooli ruumides Kõik kooli töötajad	* Sisse hingates allergia, ärritusnähud või hingamisteede kahjustus	* Ruumide regulaarne märgpuhastus.
Kemikaalid	* Keemiaõpetaja võib olla ohustatud keemiliste ainete kahjustusest.	III	Keemia klass Ohustatud isik- keemia õpetaja	Tervisekahjustus	* Töötada välja kindel kord katsete läbiviimiseks ja reeglistik käitumiseks ohuolukorras. * Töötada ainult töökorras ventilatsioonikapis
Kemikaalide hoidmine		III	Keemia klass Ohustatud isik- keemia õpetaja	Tervisekahjustus	* Hoida kemikaalide anumaid kinnistena ja anumad ilma kahjustuseta, et vältida kemikaali lekkimist.

7. BIOLOOGILISED OHUTEGURID:

Ohutegur	Ohuteguri iseloomustus	Riskitase	Esinemiskoht, ohustatud isikud	Mõju tervisele	Riski vähendamiseks kavandatud tegevused
Viirused	* Kontaktist erinevate inimestega nakkushaiguste puhangute ajal infektsioonioht.	II	Kogu koolihoone Ohustatud isikud-kõik koolitöötajad ja õpilased	Külmetus- ja nakkushaiguste teke	* Hügieeninõuete täitmine, soovijate vaksineerimine. * Haigestunud töötaja ravib end 3 päeva kodus ja mittetervenemise korral pöördub perearsti poole. * Toituda tervislikult ning alati pesta käed peale töötamist ja enne söömist.
	* Mycobacterium tuberculosis	III	Kogu koolihoone	Töölt eemalviibimine, tervisehäired	Töötajatel ja õpilastel mitte viibida tööl hingamisteede nakkushaigusega – võimalik teiste nakatamine. Soovitatav vaksineerida gripi vastu töötajatel, kelle pidev kokkupuude õppijatega. Järgida isiklike hügieenireegleid.
	* Gripiviirused (tüübid A,B,C)	II	Ohustatud isikud-kõik koolitöötajad ja õpilased		
	* Paragripiviirused (tüübid 1-4)	II			
	* Adenoviirused	II			
	*Raskekujuline ägeda respiratoorse sündroomi koroonaviirus-2 (SARS-CoV-2)	III	Kogu koolihoone Ohustatud isikud-kõik koolitöötajad ja õpilased	Tervisekahjustus	*Hügieeninõuete täitmine *Isikukaitsevahendite kasutamine (maskid, desinfitseerimisvahendid, distantsi hoidmine) *Haigustunnustega töötaja jääb kodusele režiimile, konsulteerib perearstiga, teeb koroonatesti ning enne haigusnähtude kadumist ning perearsti nõusolekut tööle ei naase. Kui tervis lubab, töötab kodukontoris. *Kõikide töötajate

					<p>vaktsineerimine- tööandja selgitab töötajale vaktsineerimise nõude vajalikkust.</p> <p>*Maskikandmise kohustus üldkasutatavates kooliruumides</p> <p>* Kui töötaja keeldub vaktsineerimisest, isikukaitsevahendite kasutamisest, ütleb tööandja töösuhte erakorraliselt töötajaga üles töökohale sobimatuse tõttu TLS § 88 lg 1 p 2 alusel.</p>
Bakterid, endoparasiisid ja seened	* Põrandatel ning erinevatel tööpindadel olevad võimalikud bakterid, endoparasiisid ja hallitusseened.	II	Kogu koolihoone Ohustatud isikud-kõik kooli-töötajad	* Bakteritest, endoparasiitidest ja seentest põhjustatud tervisehäired.	* Toituda tervislikult ning alati pesta käed peale töötamist ja enne söömist. * Pesemis- ja riietusruumis kõndides kasutada vastavaid jalatseid.
Hallitused	* Tööruum ei ole niiske ning puudub soodne hallituste kasvamise keskkond.	II		* Hallituste sattumine organismi ja hallitustest põhjustatud tervisehäirete, allergia teke.	* Vältida ruumide muutumist niiskeks.

8. PSÜHHOLOOGILISED OHUTEGURID:

Ohutegur	Ohuteguri iseloomustus	Riskitase	Esinemiskoht, ohustatud isikud	Mõju tervisele	Riski vähendamiseks kavandatud tegevused
Vaimne pinge	* Suur vaimne koormus ja pidev kontroll.	II	Klassid Ohustatud isikud-õpetajad ja õpilased	* Väsimus, tööstress ja võivad tekkida eksimused.	* Stressiennetus * Spordiga tegelemine, liikumine.
Distsipliin tunnis	* Kui tunnis puudub distsipliin ja on halb töömeeleolu, on õpetajal kui vastutajal suur vaimne pinge probleemi lahendamisel.	II	Klassid Ohustatud isikud-õpetajad	* Suur vaimne pinge, tööstress ja läbipõlemissündroom.	* Vajadusel saab õpetaja abi ja toetust kooli juhtkonnalt. * Enesekehtestamiskoolitus
Konflikt õpilastega ja lastevanematega	* Konflikt tekitab pingeid ja häirib normaalset töömeeleolu.	II	Ohustatud isikud-õpetajad ja õpilased	* Tööstress, vaimne pinge	* Raske konflikti lahendamisse kaasata kolmas isik, juhtkonna toetav ja nõustav suhtumine. * Psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi nõustamine/kovisioon.
Ajapuudus ja kiirustamine	* Kiirustamisel võivad tekkida vead ja kannatada kvaliteet.	II	Kõik kooli töötajad	Tööstress, väsimus ja ülepinge	* Vaadata läbi tööülesanded ja võimekus
Halvad töösuhted	* Keerulised töösuhted, vaimne vägivald ja kiusamine	II	Kõik kooli töötajad	Võib põhjustada vaimset pinget ja tööstressi.	*Kaasata konflikti lahendamisse erapooletud isikud (volinik, aü jne).